

ಡಾ. ನಾ. ಮೊಗಸಾಲೆಯವರ ಎರಡು ಬೃಹತ್ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರಣ

ವಿಶ್ವನಾಥ ಎನ್* ಮತ್ತು ಡಾ. ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಎಲ್.**

* ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮಂಗಳೂರು.

** ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಎಫ್. ಎಂ. ಕೆ. ಎಂ. ಸಿ. ಕಾಲೇಜು, ಮಡಿಕೇರಿ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ಡಾ. ನಾ. ಮೊಗಸಾಲೆಯವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಈ ಬರವಣಿಗೆಯು ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕವಿಯಾಗಿ, ಕಥೆಗಾರರಾಗಿ ಡಾ. ಮೊಗಸಾಲೆಯವರು ಎಷ್ಟು ಸಶಕ್ತರೋ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಾಗಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಸಶಕ್ತರು ಎಂಬುವುದು ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. 'ಉಲ್ಲಂಘನೆ' ಹಾಗೂ 'ಮುಖಾಂತರ' ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳೆಂದೇ ಗುರುತಿಸುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಡಮೂಡಿರುವುದು ಎರಡನೆಯ ಮತ್ತು ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಡಾ. ನಾ. ಮೊಗಸಾಲೆ, ಉಲ್ಲಂಘನೆ, ಮುಖಾಂತರ, ಕರಾವಳಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಡಾ. ನಾ. ಮೊಗಸಾಲೆಯವರ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮತ್ತು ಮುಖಾಂತರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಸಂವೇದನಾಶೀಲರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಅವರು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಭಾವಿಸುವುದು ಸಹಜ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ತಾನು ಕಂಡ, ಕೇಳಿದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಯಥಾವತ್ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾ, ಅವುಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಸತನವನ್ನು ಸೃಜಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಈ ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

'ಉಲ್ಲಂಘನೆ' ಕಾದಂಬರಿಯು 2008ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಗಮನಾರ್ಹ ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಾದಂಬರಿಯಾಗಿಯೇ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭೂ ಮಸೂದೆ ಜಾರಿಯಾಗುವ ನಿಕಟಪೂರ್ವದ ಮೂರು ತಲೆಮಾರುಗಳ ಬಂಟಿ ಸಮುದಾಯದ ಚಿತ್ರಣ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿರಿದಾಗಿರುವ, ಬಹು ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಲವಾರು ಸಂಗತಿಗಳು ಅಡಕಗೊಂಡಿವೆ. 'ಉಲ್ಲಂಘನೆ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

Please cite this article as: ವಿಶ್ವನಾಥ ಎನ್ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಎಲ್ (2022). ಡಾ. ನಾ. ಮೊಗಸಾಲೆಯವರ ಎರಡು ಬೃಹತ್ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರಣ. ಪ್ರತಿಬಿಂಬ: ಮಲ್ಟಿಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಕನ್ನಡ ರಿಸರ್ಚ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಐಐಎಂಆರ್‌ಡಿ, 3(5). ಪು.ಸಂ. 108-113

ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಚರಣೆಗಳು

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧೀಕರಣವೆಂಬಂತೆ ಸಾಂತೇರ್‌ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯನ್ನು 'ಉಲ್ಲಂಘನೆ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡ ಹಲವು ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. 'ಮೂಲೋಗು ನೀರು ಮಯಿಪ್ಪನೆ' ಎಂಬ ಜಾನಪದ ಪದ್ಧತಿಯು ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯ ಮೂಲದಾಳುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ತಲೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಸುರಿಯುವ ಮೂಲಕ ಮೂಲದಾಳುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯ ಕಟಾವು ನಡೆದು ಪೈರನ್ನು ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಗದ್ದೆಯಿಂದ ಮೂರು ಸೂಡಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು, ಅದರ ನಡುವೆ ಬಾಳೆ ಎಲೆಯ ದೊನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಇರಿಸಿ, ಆ ಸೂಡಿಯನ್ನು ಹಾಲಿನ ದೊನ್ನೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ, ಅದನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯ ಎತ್ತುಕೋಣಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಹಟ್ಟಿಯ ಸೂರಿಗೆ ಎಸೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತು. ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿಯ ಮೂಲದಾಳುವಿನದ್ದಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಗೌರಿಹಬ್ಬದ ದಿನ ಪೈರನ್ನು ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಗೆ ತರುವುದರ ಹಿಂದಿನ ಕಾರಣವನ್ನು ರಾಮೈತಾಳರು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೈರಿನಲ್ಲಿ ತೆನೆತುಂಬಿ ಹಾಲು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಕ್ಕಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಾಯಿ ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಗೆ ಗೌರಿಯೇ ತಾಯಿ ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಗೌರಿಹಬ್ಬದಂದು ಪೈರನ್ನು ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಗೆ ತರಲಾಗುತ್ತದೆ. 'ಬಿನ್ನೆರ ಕೋಳಿಕಟ್ಟೆ' ಎನ್ನುವುದು ಈ ಬಗೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಆಚರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾದಾಟ ನಡೆಸುವ ಕೋಳಿಗಳ ಆಕಾರ, ವಯಸ್ಸು, ಭಾರ ಯಾವುದೂ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯ ಸಂಬಂಧಿಕರೆಲ್ಲ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಮನರಂಜನೆ ಪಡೆಯುವುದು ಹಾಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕೋಳಿಗಳು ಸಾವನ್ನಪ್ಪುವುದೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಈ ಕೋಳಿಅಂಕದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಟ(ಆಷಾಢ) ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲೆಮರದ ಕಷಾಯವನ್ನು ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯ ಗೇಣಿದಾರರು ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಆಟ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬಾರದು, ತವರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು 'ಆಟ ಕುಲ್ಲನು' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಹಲವು ನಂಬಿಕೆಗಳು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿವೆ.

ಭೂ ಮಸೂದೆ ಜಾರಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪಲ್ಲಟದ ಚಿತ್ರಣ

ಭೂ ಮಸೂದೆ ಜಾರಿಯಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪಲ್ಲಟವನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತರಲಾಗಿದೆ. ಭೂ ಮಸೂದೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯು ತನ್ನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು, ಬಾಕಿಮಾರು ಗದ್ದೆಯ ಉಳುಮೆಯ ದಿನ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳು ತಮ್ಮ ಕೋಣಗಳನ್ನು ಉಳುಮೆಗೆ ತಾರದೇ ಇರುವುದು, ಮೊದಲಿನಂತೆ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ತೋರದಿರುವುದು ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಭೂಮಸೂದೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಗಮನಾರ್ಹ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಛಿದ್ರಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ

ಗಮನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಕರಿಯ ಪೂಜಾರಿ ಭೂಮಸೂದೆಯ ಮೂಲಕ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತಂಗಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಲು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಆತನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸೋದರ ಮಾವನ ಮೂಲಕ ಪಾಲು ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ತಾಪ ತಲೆದೋರುತ್ತದೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ ಕಳೆದುಹೋಗುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಈ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಘರ್ಷಣೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ವಹಿಸಿದ ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯ ಸುಂದರ ಹೆಗ್ಡೆಯೇ ಅವರಿಬ್ಬರ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಕಾರಣವೆಂಬ ಆರೋಪ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು, ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹಾಜರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂ ಮಸೂದೆ ಜಾರಿಯ ನಂತರ ಎದುರಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ಅಂದಾಜಿಸಿಕೊಂಡ ಕೆಲವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಕೊಂಕಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲುಗಳಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೃಷ್ಣಶೆಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಅಂಬಕ್ಕೆಯ ಮಾತುಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಜಾತಿ- ಧರ್ಮಗಳ ಸಂಘರ್ಷ ಹಾಗೂ ಸಾಮರಸ್ಯ

ಜಾತಿ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡ ಸಂಘರ್ಷ ಹಾಗೂ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳನ್ನು 'ಉಲ್ಲಂಘನೆ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜಾತಿ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಗಮನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಭಟ್ಟರ ಜೊತೆಗಿನ ಜಗಳದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನಾಸ ಪರ್ಬು ಅವರ ಜನಿವಾರವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಭಟ್ಟರು ಆತನ ಜಾತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಬೈಯುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಪ್ರಸಂಗವು ಜಾತಿ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಮೂಲಕ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬಂಟನಿಂದಾಗಿ ಭಟ್ಟ ಏಟು ತಿಂದ ಎನ್ನುವ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಗೆ ಬರಬಾರದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ವೆಂಕಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆ ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಹೊಡೆಯದಂತೆ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಈಶ್ವರ ಭಟ್ಟರ ಮೊಮ್ಮಗಳನ್ನು ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದ್ದೇ ಆದಂ ಕುಟ್ಟಿ ಎನ್ನುವ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ವಾರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಒಂಭತ್ತುಕೆರೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸುಂದರ ಹೆಗ್ಡೆ, ಶಂಭು ಶೆಟ್ಟಿ ಮೊದಲಾದವರು ಆದಂ ಕುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬೈದದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸುಂದರ ಹೆಗ್ಡೆಯ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸಲು ಮುಸ್ಲಿಂ ಯುವಕರು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬೋಕರೆಯ ಅಜ್ಜ ಮೂಸಬ್ಬ ತನಗೂ ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಗೂ ಇರುವ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘರ್ಷ ಕೊನೆಗಾಣುತ್ತದೆ. ಸಾಮರಸ್ಯ ಮೂಡುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅವನತಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ

ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಕೃಷಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿಗೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೀಡಿ ಉದ್ಯಮ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುವ ಮೂಲಕ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ನೀಲಯ್ಯ ಪೂಜಾರಿಯ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಕಲ್ಲು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಕೆಂಪು ಕಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಆತ ನಡೆಸಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಜನರು ಕಲ್ಲಿನ ಕೋರೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ

ಪ್ರದೇಶ ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಭೂಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಜಮೀನನ್ನು ಕರಾವಳಿಯ ಜನರು ಲೀಸಿಗೆ ಕೇರಳದ ಜನರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬಳಸಿದ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ನಾಶವಾಗಿ, ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

‘ಮುಖಾಂತರ’ ಕಾದಂಬರಿ

ಮುಖಾಂತರ ಕಾದಂಬರಿಯು 2014 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರುವ ಕಾದಂಬರಿ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮುದಾಯಗಳು, ಆಚರಣೆ, ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಐದು ತಲೆಮಾರುಗಳ ಹವ್ಯಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ‘ಮುಖಾಂತರ’ ಕಾದಂಬರಿಯು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಭೇದ- ಭಾವಗಳು, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬಳಕೆ, ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಶೂದ್ರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಎಂಬಂತೆ ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟರವರೆಗೂ ಶೂದ್ರರು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ತಾವೇ ಪುರೋಹಿತರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ವಿವರಣೆ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಆಚರಣಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಶೂದ್ರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಪೂಜೆ ನಡೆಸಿದ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಕೂಡಾ ದುರ್ಗೆಯ ಆರಾಧನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮದ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಅದನ್ನು ತೀರ್ಥರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸುವ ವಿವರವಿದೆ. ಕುರುಡಪದವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಸುಳ್ಳದಾಚೆ ಎರಡು, ಕುಂಚೆ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು, ವಿಟ್ಟ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಏಳು ಮನೆತನಗಳು ಈ ಆರಾಧನಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಾದಂಬರಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಭೇದ- ಭಾವಗಳು

‘ಮುಖಾಂತರ’ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕರಾವಳಿಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜದ ಒಳಗೆ ಭೇದ- ಭಾವಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ವರ್ಕಾಡಿಯ ಮುಚ್ಚಿಂತಾಯರು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು- “ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಮಾಧ್ವರಷ್ಟು ಮಡಿ ಮೈಲಿಗೆ ಆ ಹವ್ಯಕರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ‘ಓಂ ಕೇಶವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ’ ‘ಓಂ ನಾರಾಯಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ’ ‘ಓಂ ಮಾಧವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ’ ಅಂತಲ್ಲವೇ ಆಚಮನ ಮಾಡುವುದು? ಈ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ ಹವ್ಯಕರಿಗೆ ‘ಓಂ ಕೇಶವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ’ ಎಂದು ಆಚಮನ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಹವ್ಯಕರು ‘ಓಂ ಋಗ್ವೇದಾಯ ಸ್ವಾಹಾ’

ಅಂತ ಹೇಳಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.” (ಪು. ಸಂ.- 17) ಪರಸ್ಪರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಮೇಲು ಕೀಳು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಅಪರಕ್ರಿಯೆಯ ಕೊನೆಯ ದಿನದಲ್ಲಿ ಸತ್ತವನ ಆತ್ಮವು ಪ್ರೇತದ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದು, ಪ್ರೇತವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲಿ ಆವಾಹಿಸಿ, ಆತನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬ ಬಡಿಸಿ, ಒಂದಿಷ್ಟು ಅನ್ನ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟು ಹೆಗಲಿಗೇರಿಸಿ ಸೂತಕದ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಓಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರೇತಾತ್ಮವನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ‘ಪ್ರೇತ ಭಟ್ಟ’ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರೇತ ಭಟ್ಟರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೀನಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಮದುವೆ ನಡೆಸುವುದು ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಯಾರೂ ಮುಂದಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಮೊದಲಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿವೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದ ಒಳಗಡೆ ಇದ್ದಂತಹ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧ

ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಗುಣ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತರಲಾಗಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಸಮಾರಂಭಗಳು ನಡೆದಾಗ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಧಾರಿಕೆಗೆ ಜನರನ್ನು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿವರ ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬಳಕೆ

ಕಥಾ ನಿರೂಪಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹವ್ಯಕ ಕನ್ನಡ, ತುಳು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತುಳು, ಬ್ಯಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಜಾಯಮಾನದ ಕೆಲವು ಪದಗಳು, ಮಾತುಗಳ ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಒಡಮೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ‘ಏಳು ಹನ್ನೊಂದು ಮಾಡುವುದು’(ಹೆದರಿಸುವುದು), ‘ಹರೂಪ’(ಕೆಟ್ಟುಹೋಗು), ‘ಮಂಡೆ ಶರ್ಬತ್ತು’(ತಲೆ ಒಡೆಯುವುದು), ‘ಪೀಂಟಿಸಿ’(ತಿರುಗಿಸಿ) ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಜಾಯಮಾನದ ಪದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತೌಲಿಕವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಆಧುನೀಕರಣವು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಉಂಟುಮಾಡಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಎರಡೂ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ‘ಉಲ್ಲಂಘನೆ’ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯ ಅಂಬಕ್ಕೆಯ ಹಿರಿಯ ಮಗ ರಂಜಿತ್ ದೆಹಲಿಯ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವಳ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಗುತ್ತಿನ ಮನೆ ‘ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ

ವಲಯ'(ದ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗುತ್ತಿನ ಮನೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಪರಿಸರವನ್ನು ಉದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಂಬಕ್ಕೆಯ ಮೊಮ್ಮಗ ಪ್ರಶಾಂತನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. 'ಮುಖಾಂತರ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಸನ್ನಿವೇಶವಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಂದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸೀತಾಪುರ(ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಊರು)ದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಜಮೀನನ್ನು ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಆತನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕರಣದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಲೇ ಸೀತಾಪುರದಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆ ಮುಚ್ಚುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಹೀಗೆ ಡಾ. ಮೊಗಸಾಲೆಯವರ 'ಉಲ್ಲಂಘನೆ' ಹಾಗೂ 'ಮುಖಾಂತರ' ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಹಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡ ಕಥಾ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಚಲನೆಯನ್ನು ನೈಜ ಘಟನೆಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಈ ಎರಡೂ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಮೊಗಸಾಲೆ ನಾ. (2020). ಉಲ್ಲಂಘನೆ. ಸೃಜನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು
- ಮೊಗಸಾಲೆ ನಾ. (2015). ಮುಖಾಂತರ. ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಧಾರವಾಡ.